Vzorový přijímací test

Řecká a latinská studia – ostatní specializace

Test má 3 části:

I. Obecné předpoklady k filologickému studiu (30 bodů)

II. Všeobecný kulturní přehled s důrazem na antickou kulturu (35 bodů)

III. Specializační část – buď latinský jazyk, nebo rozšířené reálie (35 bodů)

I. Obecné předpoklady k filologickému studiu (30 bodů, každá otázka za 3 body)

1. Jaký slovní druh představuje podtržené slovo v Erbenově básni *Holoubek*?

Jeden den plakala,
druhý ticho minul,
třetího žel její
pomalu zahynul.

2. Určete pád podtržených slov ve verši Karla Hynka Máchy:

Smutným jsem okem v dál krajiny jarní hleděl, / až tam, kde po horách mlha plynula šedá.

3. Na kterém řádku nejsou všechna slova od téhož kořene:

a) deset, desátek, desátník
b) pocta, uctivý, ctít
c) kur, kuře, kurník
d) žebrat, žehrat, žehnat

4. Který slovní tvar se liší od tvaru *čtete* právě v jedné gramatické kategorii:

a) čtu
b) čtou
c) přečetli jste
d) budeme číst

5. Na kterém řádku je nadřazené slovo ke slovu *kanystr*?

a) nádoba

b) sud

c) soudek

d) nádobí

6. Mezi kterou dvojicí slov je stejný významový vztah jako mezi dvojicí *zákusek – cukrář*:

a) hudba – noty

b) zloděj – strážník

c) stavba – zedník

d) ovoce – pekař

7. Které slovo se stylově nehodí mezi ostatní?

knihovník – knihovnictví – knihomol – výpůjčka – knihovna – knihař – knihkupectví – knihtisk

8. Obrat *mít něco za lubem* zhruba znamená:

a) něco zamýšlet či tajně chystat

b) něco skrývat

c) mít něco na háku

d) mít protekci ohledně nějaké věci

9. Výpověď *Můžete mi prosím říct, kde je nádraží?* zpravidla mívá v komunikaci platnost:

a) otázky

b) naléhání

c) žádosti či prosby

d) výzvy

10. Doplňte čárky do následujícího souvětí z českého překladu Livia:

Aspoň v části svého díla mohu předeslat co prohlásila v úvodu celého svého díla téměř většina dějepisců že vylíčím válku nejpamětihodnější ze všech válek které kdy byly vedeny válku v které se utkali Karthágiňané s římským národem za Hannibalova vedení.

II. Všeobecný kulturní přehled s důrazem na antickou kulturu (35 bodů)

1. K následujícím charakteristikám přiřaďte postavu (literární, mytologickou či biblickou) (6 b.):

vražedkyně vlastních dětí

únosce cizí manželky

nevěrná manželka

dárkyně obilí

otec, který měl obětovat syna

ten, který zapřel Ježíše

Možnosti: Hektor, Persefoné (resp. Proserpina), Helena, Élektra, Médea, Lavinia, Andromaché, Déméter (resp. Ceres), Pallas Athéna (resp. Minerva), Paris, Nestor, Petr, Jidáš, Tomáš, Izák, David, Abrahám.

2. K následujícím charakteristikám uveďte antickou či středověkou osobnost (6 b.):

autor římského románu

učitel Alexandra Velikého

největší řecký řečník

Augustem vyhnaný básník

jeden z církevních otců

autor ontologického důkazu boží existence

Možnosti: Aristotelés, Cicero, Vergilius, Démosthenés, Ovidius, Aischylos, Horatius, Petronius, Platón, Epikúros, Jan Křtitel, Aurelius Augustinus, Konstantin Veliký, Anselm z Canterbury, Beda Ctihodný, Paulus Diaconus.

3. Kdo koho nemohl citovat (napodobovat, parodovat) (2 b.):

a) Terentius Plauta

b) Petronius Vergilia

c) Hérodotos Aristotela

d) Platón Homéra

4. Přiřaďte díla k autorům (3 b.):

Caesar	Umění milovat
Ovidius	Antigona
Sofoklés	Etika Níkomachova
Aristotelés	Zápisky o válce galské

5. Typickým veršem (řecky a latinsky psané) hrdinské epiky je (2 b.):

a) elegické distichon

b) jambický pentametr

c) hexametr

d) blankvers

6. V které z těchto činností zejména vynikli Foiníčané (2 b.)?

a) v mořeplavbě

b) v karavanním obchodu

c) v těžbě a zpracování surovin

d) v budování zavlažovacích zařízení

7. Níže uvedené letopočty náležitě přiřaďte k těmto událostem (3 b.):

veřejná činnost Gaia Graccha	48–44 př. n. l.
Caesarova samovláda	123–122 př. n. l.
bitva u Thermopyl	284 n. l.
počátek dominátu	480 př. n. l.

8. Ke každé osobnosti přiřaďte odpovídající událost nebo pojem (3 b.):

Sulla	zrušení dluhů v Athénách
Solón	omezení pravomocí tribunů lidu
Nero	znesvěcení jeruzalémského chrámu
Antiochos IV. Epifanés	první pronásledování křesťanů v Římě

9. Jakým termínem je třeba označit … (2 b.):

… vysloužilého vojáka, který obvykle dostával příděl půdy, na které hospodařil?

… politika, který se snaží získat podporu lidu sliby, které leckdy nemusí být schopen splnit?

10. Ke každému historickému prameni přiřaďte události, které jsou v něm popsány (2 b.):

Sallustius	povstání Židů proti nadvládě Seleukovců
knihy Makkabejských	hospodářské poměry mykénské civilizace
tabulky popsané lineárním písmem B	Catilinovo spiknutí

11. Jaký smích označuje termín „homérský smích“ (2 b.)?

a) tlumený

b) bouřlivý

c) ironický

d) nucený

12. V kterém období se odehrává děj románů Roberta Gravese *Já, Claudius* a *Claudius bůh a jeho žena Messalina* (2 b.)?

a) v době vzniku římské republiky

b) v době krize římské republiky

c) za raného principátu

d) v pozdní antice

III. Volitelná specializace – latinský jazyk (35 bodů)

Graeci cum Troianis bellum gerebant. Magnum equum ligneum ante portam urbis Troiae nocte reliquerunt. Troiani equum ibi invenerunt, in quo scriptum erat: „Graeci equum Minervae dedicant“. Multi Troiani hoc modo cogitabant: „Si donum Graecorum ad templum deae ducemus, pacem habebimus.“ Sed Laocoon sacerdos monuit: ***„Ne Graecis credatis, nam Graeci semper sunt falsi.“ Hac de causa Minerva irata erat; duos serpentes ex mari misit. O miserum sacerdotem! Et eum et duos filios pessimi serpentes strangulaverunt! Troiani deam timebant.*** *Itaque equum in urbem duxerunt. Eo modo Troia capta est.*

1. Vyberte pro text vhodný nadpis: (2 b.):

a) *De serpentibus strangulandis*

b) *De Troia capta*

c) *De Minerva capienda*

d) *De Troianis falsis*

2. Uveďte první a druhý stupeň adjektiva *pessimus* (2 b.):

_____

_____

3. Najděte v textu substantiva 3. deklinace (4 b.):

_____

_____

_____

_____

4. Určete, v jakém pádě jsou v textu podtržená substantiva (4 b.):

Minervae _____

Troianis _____

Deae _____

Graecis _____

5. Napište slovesnou stupnici podtrženého slovesného tvaru (2 b.):

duxerunt _____

6. Najděte v textu tvar konjunktivu a určete jej (2 b.):

_____

7. Větu *Et eum et duos filios pessimi serpentes strangulaverunt.* převeďte do pasiva (4 b.):

_____

8. Vyskloňujte spojení *pessimus serpens* (5 b.):

	sg.	**pl.**
nom.	*pessimus serpens*	
gen.		
dat.		
acc.		
voc.		
abl.		

9. Nápis na koni *Graeci equum Minervae dedicant* převeďte na vazbu akuzativu s infinitivem (3 b.):

Troiani putant _____.

10. Tučně vyznačený text přeložte (8 b.):

_____

_____

_____

_____

III. Volitelná specializace – rozšířené antické reálie (35 bodů):

1. Která z těchto královen nevládla ve starověkém Egyptě (1 b.)?

a) Semíramis

b) Hatšepsut

c) Nefertiti

d) Kleopatra

2. Pelištejci, od nichž své jméno získala Palestina, byli … (1 b.):

a) … jedním z tzv. mořských národů.

b) … jedním z dvanácti židovských kmenů.

c) … historickými předky Arabů, které si Hebreové při svém návratu do Palestiny podmanili.

d) Jejich původ není známý.

3. Z jakého důvodu je historickým mezníkem založení Délského spolku (2 b.):

a) Umožnil svrhnout nadvládu mínójské Kréty nad Řeckem a její následné podmanění Řeky.

b) Umožnil Řekům během Iónského povstání dobýt Sardy, což vyústilo v řecko-perské války.

c) Umožnil Athéňanům budovat hegemonii nad Řeky a později i válčit o ni se Sparťany.

d) Jelikož jeho cílem byla porážka Filippa Makedonského, tak vlastně o mezník ani nejde.

4. Z jakého důvodu je historickým mezníkem vítězství Římanů ve druhé punské válce (2 b.)?

a) Během této války Římané svrhli etruské krále, čímž vznikla republika.

b) Po této válce mohli Římané konečně sjednotit celou starověkou Itálii.

c) Následkem této války si Římané poprvé podrobili zámořská území.

d) Byla to vlastně válka o to, kdo bude mít volnou cestku k ovládnutí celého Středomoří.

5. Které z těchto termínů se týkají antického věštění (celkem 3) (3 b.)?

vestálské panny – haruspicina – leitúrgia – Sibyllské knihy – Pýthia – mystéria

6. Ke každému městu připojte oblast, v níž leželo (3 b.):

Efesos	Afrika
Vindobona	Malá Asie
Utica	Pannonie
Korinthos	Peloponnésos

7. Které z následujících jazyků jsou indoevropské (celkem 2) (2 b.):

aramejština – chetitština – syrština – gótština

8. Kde najdete tyto starověké památky (2 b.)?

Hadrianův val	Herculaneum
bazilika San Vitale	Ravenna
Villa dei Papiri	Británie

9. Na území kterého města ležela římská pohraniční pevnost Gerulata (1 b.)?

a) Bratislava

b) Trnava

c) Nitra

d) Komárno

10. Hlavní postavou Shakespearovy stejnojmenné hry s antickým námětem je (1 b.):

a) Aeneas

b) Romulus

c) Lucretia

d) Coriolanus

11. Níže uvedené letopočty náležitě přiřaďte k těmto událostem (3 b.):

založení Tarentu spartskými levobočky	438 př. n. l.
povstání Šimona bar Kochby	706 př. n. l.
zasvěcení Parthenónu v Athénách	280–275 př. n. l.
Pyrrhova výprava do Itálie	132–135 n. l.

12. Ke každé osobnosti přiřaďte odpovídající událost nebo pojem (3 b.):

Xenofón	potlačení povstání Níká
Brennus	porážka Alamannů u Argentorata
Julián Apostata	návrat řeckého vojska z nitra perské říše
Belisar	dobytí Říma

13. Která z těchto obcí ležela v Černomoří (1 b.)?

a) Sinópé

b) Kyréné

c) Amfipolis

d) Naukratis

14. Které z těchto měst založili Seleukovci (1 b.)?

a) Alexandrie

b) Antiochie

c) Caesarea

d) Persepolis

15. Která z těchto římských provincií vznikla až v císařském období (1 b.)?

a) Britannia

b) Macedonia

c) Africa

d) Hispania Ulterior

16. Na území dnešního Švýcarska žili (1 b.):

a) Rugiové

b) Rutulové

c) Raetové

d) Roxolani

17. Které z následujících uměleckých děl jsou sochy (celkem 3) (3 b.):

Alexandr v bitvě u Issu nebo Gaugamél – Capitolská vlčice – Afrodíté Knidská – Láokoón – Ífigeneia v Tauridě – Tři Grácie z Pompejí

18. Pýthijské hry se konaly na počest boha (1 b.):

a) Dia

b) Poseidóna

c) Apollóna

d) Dionýsa

19. Uveďte filozofa spjatého s následujícími pojmy (2 b.):

idea

atom

Možnosti: Empedoklés, Démokritos a Epikúros, Parmenidés, Anaxágorás, Aristotelés, Platón, Herakleitos

20. Většina Platonových děl má formu (1 b.):

a) vyprávění

b) dialogu

c) menippské satiry

d) traktátu